

Åndskamp og skolevækkelse

- om udviklingen, der førte til stiftelsen af KPI
Af Henning Lysholm Christensen, Gårslev

Tredive års historie ligger forud for KPIs tilblivelse. Lad os begynde med året 1968, hvor ungdomsoprøret prægede universiteterne. Ja, hele det danske samfund var i værdikrise. Der blev udkæmpet en veritabel kultur- og åndskamp. I det følgende vil jeg opsummere, hvad der kaldte og provokerede kristne kredse til handling omkring opdragelse og undervisning. Dernæst vil jeg beskrive de initiativer, der fulgte frem til KPIs stiftelse i 1998. Historie-skrivning kan ikke yde fuld reffærdighed til alle, og artiklen prætenderer ikke at udtrykke den fulde sandhed. Et meget stort antal personer har været engageret undervejs; men personnavne er i artiklen begrænset til et fåtal.

Opbrud i det danske samfund

Har man ikke selv oplevet den voldsomme samfunds- og kulturdebat, der rasede for 40 år siden, er det sikkert vanskeligt at indleve sig i den dybfølte uro og harme, der opstod i vide kredse. Flere af de aktuelle sager, der bragte sindene i kog dengang, har vi mere eller mindre affundet os med. Åndskampen har ændret indhold og karakter; men den kan forhåbentlig stadig engagere os. Kristne forældre følte sig dengang som nu ansvarlige over for

Gud med deres forældrekald; men de oplevede, at gamle værdier og moral blev nedbrudt i medier og på uddannelsessteder. Folketinget fulgte op med vedtagelse af en række kontroversielle love, og omfattende folkelige protester og massive underskriftindsamlings blev ignoreret. Lad mig nævne en række eksempler:

- *Den lille røde bog for skoleelever* af Jesper Jensen m.fl. (1969) skabte megen ravage. Bogen beskrev bl.a., hvordan man kunne påvirke sin lærer ved at gå i seng med vedkommende.
- Loven imod billedpornografi blev ophævet i 1969.
- Kristeligt Folkeparti blev stiftet i 1970.
- Lov om integreret seksualundervisning (1970) fik en særlig plads i skolekampen. Tidligere indgik undervisningen som et emne, eleverne kunne fritages for. Nu kunne emnet tages op i ethvert fag og på alle klassetrin. Nyt lærebogsmateriale bar præg af samlivsteknik.¹ "Det kan blive svært at få denne lov sat i kraft i Jylland og måske også andre steder", skrev Berlingske Aftenavis.
- Den 18. september 1970 tonede sangerinden Trille frem på landets sort-hvide TV-skærme og sang en vise af Jesper Jensen om det øje i det høje, som lurer,

"om ham gud, han er ... svær at få smidt ud." Visen medførte prompte en af de mest voldsomme telefonstorme, Danmarks Radio har oplevet. I en efterfølgende retssag rejst efter blasfemi-paragraffen blev programchefen frifundet.²

- Landsforeningen til oprettelse af kristne friskoler mv. (LFKF) stiftes i 1971 på initiativ af lektor Otto Mortensen (OM).³
- I slipstrømmen af studenteroprøret åbnede Roskilde Universitets Center (RUC) i 1972. Det blev en skueplads for politisk magtkamp mellem "de røde" og "de sorte". Den senere rektor Erling Olsen udtalte advarede, at RUC var ved at blive "en marxistisk missionsskole". Et slagord lød: Bliv lærer, hvis du vil udbrede marxismen.
- Loven om fri abort blev vedtaget 13. juni 1973.
- I et interview i Berlingske Tidende den 13. oktober 1974 appellerede undervisningsdirektør Asger Baunbak-Jensen til forældre til børn i folkeskolen om at være på vagt over for politisk eller religiøs indoktrinering i skolen. Det udløste en voldsom indoktrineringsdebat.
- Folkeskolen fik ny formålsparagraf i 1975. Henvisningen til kristelige værdier forsvandt. Den konfessionelle undervisning i kristendom kom under pres, og timetallet blev reduceret. Undervisningen skulle nu være objektiv, ikke-påvirkende og dermed heller ikke længere at betragte som dåbsundervisning.⁴
- Undervisningsminister Ritt Bjerregaard bestilte i 1975 en redegørelse om den samlede uddannelsespolitik for de næste 15 år. Det blev i 1978 til et digert værk med titlen *U-90* gennemsyret af en materialistisk lighedsideologi. Følgende citat gav i særlig grad anledning til debat: "Vi mener, at uddannelse må

bygge på den erkendelse, at der er sket en udvikling, som nødvendiggør, at børn og unge frigøres fra en række traditionelle forestillinger, som bl.a. også findes hos forældrene. Derfor skal skolen hos børnene fjerne skjulte rester af tidligere perioders menneske- og kultursyn."

Modreaktionen fra kristne kredse

Mange kristne forældre var naturligt nok dybt bekymrede for deres børns skolegang. Nu kunne man ikke længere regne med folkeskolen som hjemmets forlængede arm. Mere specifikt handlede det om at beskytte børnene mod bibelkritik, dårligt sprog, mobning, Darwins udviklingslære, seksuel umoral og pornografi. Barnetroen på den almægtige Gud måtte ikke anfægtes. Folkeskolen, gymnasier og andre uddannelser var blevet steder, som modarbejdede de kristne hjemsværdier.⁵ Bekymringen gik i mindre grad på skolens faglige indhold og børnenes tilegnelse af basale kundskaber og færdigheder.

Kristne lærere samledes flere gange på Luthersk Missionsforenings Højskole(LMH) i årene omkring 1970, hvor man opfordrede til indsats i folkeskolen, udgivelse af lærebøger og oprettelse af endnu en efterskole og evt. et kristent gymnasium.

Andre så muligheder i friskoleloven. Lilleskolebevægelsen brugte jo friskoleloven for at skabe et nyt samfund. Hvorfor ikke bruge samme lov til at skabe kristne skolemiljøer, hvor børnene kunne få gode kundskaber og blive bevaret i den kristne tro?

Pædagogiske fagfolk fra Norge satte ved flere lejligheder ord på kald og opgave. I et manende foredrag på Vasaskolan i Göteborg i 1972 tog rektor Hans Bovim fra Kristelig Gymnasium i Oslo således udgangspunkt i 2. Tim 2,2: "Hvad du har hørt af mig i mange vidners nærværelse, skal du betro pålidelige mennesker, som vil

være duelige til at undervise andre." Han sagde bl.a.: "De frie skoler i Norge skabtes, da troende forældre opdagede, at de unge mistede troen, når de kom i skole. Skal noget ske, må mennesker komme i nød og bede, ofre og vende sig bort fra den vanhellige og tomme snak. Den faste grund rokkes, når staten tager monopol på uddannelsen."

Ved samme nordiske konference talte Otto Mortensen om de dystre udsigter for den opvoksende slægt i Danmark. Kristen-folket må besinde sig, gå ind under Guds løfter og videregive den arv, Gud har betroet os. OM rejste flittigt rundt i det danske land og opfordrede til rejsning af kristne friskoler. Vi er mange, der skylder ham tak for den gnist, han tændte i os.

De kristne friskoler

I årene 1972 – 1980 blev der oprettet 22 kristne friskoler med godt 2.000 elever. Johannesskolen, oprettet af Luthersk Mission i Hillerød, var den første. Det Kristne Gymnasium (KG) og flere efterskoler med kristen basis blev også grundlagt i det årti. Pr. 1. januar 2008 er der til Foreningen af Kristne Friskoler (FKF) tilsluttet 37 grundskoler med ca. 6.000 elever og over 700 ansatte.

Børneskolerne blev oprettet på lokalt initiativ. LFKF gik ind med rådgivning omkring vedtægter, ansættelsesforhold, bygningsforhold, undervisningsplaner m.v. Alt efter lokale forhold var det forskellige kristelige organisationer og menigheder, der tog medansvar for skolen. Luthersk Mission, Evangelisk Luthersk Mission og Indre Mission samt forskellige frikirkelige kredse var dybt engageret i den kristne skolesag. Som landssekretær i LFKF i perioden 1977 – 1988 havde jeg den spændende opgave at rådgive de mange forældregrupper omkring skolernes opret-

telse og drift. Vi oplevede en sand skolevækkelse.

De første år kneb det at finde kvalificerede, kristne lærere og i særlig grad skoleledere. Lærerstudierende blev headhunted ved seminarie-porten. Senere er det i vid udstrækning lykkedes at besætte de mange stillinger med personligt kristne lærere.

De første år kom stort set alle elever fra kristne hjem. Gennem årene har skolerne rystet et sekterisk rygte af sig og manifesterer sig nu som skoler med solidt fagligt indhold og stor kreativitet. På nogle skoler kommer halvdelen af eleverne nu fra hjem uden særlig kristelig tilknytning. Nogle få skoler har måttet lukke igen.

Lad mig nævne nogle bogtitler, som afspejler emner og foredragsholdere, som medvirkede ved en lang række arrangementer for forældre, studerende, lærere og bestyrelsesmedlemmer i disse årtier:

Holger Kjær og Hans Bovim: *Forældreret*. Kristent Pædagogisk Forlag 1976.

Ole Øystese: *Statens værdigrundlag i et pluralistisk samfund*. Kristent Pædagogisk Forlag 1979.

Holger Kjær: *Dansk skolepolitik og mindretalsret*. Lohse 1979.

Festskrift til Hans Bovim: *Foreldrerett og friskolekamp*. Lunde Forlag 1985.

Oddbjørn Evenshaug og Dag Hallen: *Hvem skal oppdra barna?* Gyldendal Norsk Forlag 1983.

Reidar Myhre: *Autoritet og frihet. Hvor fri bør oppdragelsen være?* Fabritius 1981.

Missionsforeninger og kirkesamfund øgede også den pædagogiske satsning omkring børne- og ungdomsarbejdet i perioden. Der blev ansat sekretærer og konsulenter, afholdt kurser og udgivet undervisningsmaterialer; men pædagogisk grundlagstænkning var der næppe tale om.

I folkekirkelig regi var man mere lang-

sommelig, når det gjaldt reaktion på folkeskolens frasigelse af ansvaret for døbsundervisning. Først i 1994 fik vi "Lov vedrørende Folkekirkens forberedende konfirmationsforberedelse for børn i skolens 3. eller 4. klasse." Det er fortsat frivilligt, om de enkelte sogne vil tilbyde denne undervisning; men ordningen har været en stor succes mange steder.

Læreruddannelse og kurser

I Luthersk Mission havde man en tid arbejdet med tanker om læreruddannelse på kristen grund. Planerne blev skrinlagt på delegeretmøde i 1969.

Arbejdsgruppen til oprettelse og drift af et kristent skolecenter, hvor pastor Jørgen Skydstofte var en drivende kraft, formulerede i sin fundats fra februar 1978 som

målsætning bl.a. "oprettelse af læreruddannelse på seminarienniveau og pædagogiske efteruddannelseskurser samt bifagsuddannelser på universitetsniveau." Arbejdsgruppens første formål, at påbegynde tidssvarende undervisning på gymnasieniveau, blev virkeliggjort ved oprettelsen af Det Kristne Gymnasium i 1979. Undervisningsministeriet afviste tanken om læreruddannelse, og planerne herom indskrænkede sig de følgende år til en række møder og strategiske overvejelser sammen med LFKF.

Otto Mortensen var også med i arbejdsgruppen. Han havde imidlertid store betænkeligheder ved et gymnasium som selvejende institution. Hvad ingen ejer, ejer staten, var hans ræsonnement, og dermed kan staten på demokratisk vis overtage

Arbejdsgruppens første formål, at påbegynde tidssvarende undervisning på gymnasieniveau, blev virkeliggjort ved oprettelsen af Det Kristne Gymnasium i 1979. (Foto: Det Kristne Gymnasium)

skolen inkl. de bygninger, vennerne har betalt af egne midler. OM var meget bevidst omkring rekruttering af lærere til kristne skoler, som blev oprettet. "Vi kan ikke drive kristen skolevirksomhed med lærere, som vi har ladet vore modstandere uddanne," udtalte han i 1977. Han fulgte et kald, sin egen høje vision og etablerede i 1978 Den kristne Lærerhøjskole (DKL) i lokaler på sin private ejendom i Egtved. LFKF ønskede ikke at involvere sig i sagen på det foreliggende grundlag. En kreds af idealistiske enkeltpersoner sluttede op om skolen, og der blev dannet bestyrelse og repræsentantskab. 15 studerende tilmeldte sig, og timelærere blev engageret. Som rektor stod OM personligt for administration og en væsentlig del af undervisningen. Uddannelsen var ikke statsanerkendt, så de studerende fik ikke SU.⁶

Uddannelsen på DKL var præget af håndens og åndens arbejde, og man tilstræbte selvforsyning med fødevarer. Efter nogle turbulente år ophørte uddannelsen stort set ved Otto Mortensens død i 1984. De følgende år fik nogle få studerende undervisning og studiehjælp, ligesom DKL fortsat havde en mindre mødevirksomhed og blodudgivelse frem til 1994, hvor DKL blev nedlagt.

I DKLs levetid blev der aflagt en række deleksaminer med eksterne censorer. Nogle studerende fik merit og færdiggjorde en læreruddannelse ved anerkendte seminarier.

Som jeg ser det, var en række faktorer medvirkende til, at projektet kuldsejlede: Sagen havde for OM stor hast, og der var ikke tid til, ej heller ønske om, at vente på evt. anerkendelse og medansvar fra missionsforeninger m.fl. Derved blev støttekreds og bagland for spinkelt. Opgavens størrelse var undervurderet fra

starten både økonomisk og fagligt. Uddannelsen havde ikke tilstrækkelig faglig bredde. Der var ikke klar adskillelse af institutions- og privatøkonomi. Med kun få ansatte var DKL meget sårbar, og den dobbelte kaldstanke – at være kaldet af både Gud og mennesker – synes ikke at være praktiseret.

Nye perspektiver

I arbejdsgruppen bag KG og i LFKF-regi var man meget bevidst om nødvendigheden af forskning i forholdet mellem pædagogik og teologi. Man så behovet for faglig og åndelig vejledning til lærerstuderende - som måske ikke selv erkendte deres behov - efteruddannelse af lærere og fremstilling af lærebøger m.m. Det store forbillede var Norsk Lærerakademi i Bergen (NLA). Her havde syv kristne organisationer i 1968 og 1976 rejst to universitetsfakulteter i fagene kristendom og pædagogik.

Der blev tænkt tanker om et alternativt fakultet i nærheden af et eksisterende seminarium, samarbejde med Menighedsfakultetet (MF), Dansk Bibel-Institut (DBI) og højskoler og flere andre muligheder. I 1983 blev der nedsat et læreruddannelsesudvalg, hvor daværende formand for LFKF, efterskolelærer Leif Bach Kofoed (LBK) formulerede sig flittigt om principielle spørgsmål. Han vurderede, at de kristne skoler manglede originalitet og dynamik, fordi der manglede pædagogisk udviklingsarbejde. Fra hans side har vi også overvejelser om en såkaldt to-univers-tænkning: Mange kristne studerende har lært at leve i to universer. Den åndelige føde henter man i kirke, missionshus og måske KFS samtidig med, at man i sin uddannelse må forholde sig til problemstillinger og teorier, som er i strid med ens kristne tro. I kristen sammenhæng står det

Foto Det Kristne Gymnasium

klart, at mennesket er en fortabt synder, som frelses af nåde alene. I skolestuen derimod hersker der et optimistisk menneskesyn. Eleven er en "blomst", der under de rette betingelser kan udvikle sig til noget smukt og stort. Vurderer den nyuddannede lærer sine elever ud fra et sådant meget optimistisk menneskesyn, risikerer han at miste styring og autoritet, og eleverne tager magten. Derfor er det vigtigt at udtænke og udforme en pædagogik, som er en konsekvens af et kristent menneskesyn, hævdede LBK.

I midten af 1980'erne stoppede man planerne om en alternativ læreruddannelse. Der manglede både økonomi, lærerkræfter og udsigt til offentlig godkendelse. Et seminarium skulle i givet fald oprettes ved lov; men de politiske vinde bar den modsatte vej. Nogle seminarier

var netop blevet lukket, og flere andre var truet.

Kursusvirksomhed

Omkring de mange nye skoler opstod der imidlertid hurtigt et behov for kurser af forskellig art. Den udfordring tog LFKF op i form af en række meget forskellige kursus-tiltag. Der var jo flere målgrupper at tilgodese.

Det årlige Pædagog-seminar (senere Kristent Lærerseminar) tog sin begyndelse omkring 1970. LMs lærergruppe stod som arrangør de første år. Fra 1975 var LFKF - senere også Kristeligt Forbund for Studerende (KFS) - medarrangør. Seminaret har været velbesøgt af skoleledere, lærere, lærerstuderende og pædagoger. Programmet omhandlede i overvejende grad principielle pædagogiske spørgsmål, og

forelæserne blev ofte hentet fra Norge.

Dertil kom faglige kurser for lærere i dansk, kristendom, historie, fysik og kemi, fremmedsprog, seksualvejledning m.fl. Skolebibliotekarerne samledes regelmæssigt til anmeldermøder, ligesom skolelederne jævnligt udvekslede erfaringer. Mange forældre gik ind i bestyrelsesarbejdet uden særlige forudsætninger, så der var også kurser for dem.

Det nordiske samarbejde manifesterede sig i Nordisk Friskolemøde. Det var et sommer-arrangement på skift mellem Norge, Sverige og Danmark i en årrække fra 1976 til 1993. Det var meget inspirerende og vækkende sammenkomster, hvor der blev knyttet mange personlige kontakter. Indholdsrigt var det imidlertid vanskeligt at tilrettelægge. Programmet henvendte sig til lærere fra både børneskole og gymnasium, til studerende og forældre – ja hele familien. Det blev efterhånden vanskeligt at motivere den meget brede målgruppe til at bruge

To repræsentantskabsmedlemmer i 2001: Leif Kruse og Kaj Markussen.

sommerferiedage og økonomi på arrangementet.

Sommeren 1976 indbød LFKF og KFS til konfirmandkursus på Djurslands Efterskole. Denne for nogle supplerende og for andre alternative konfirmandundervisning har med stigende tilslutning kørt lige siden. Kurset går på skift mellem efterskoler fra IM, LM, ELM og Nyt Liv.

I 1995 blev LFKF – som nu hed FKF – opdelt i to: Skoleforeningen og Pædagogisk Forening. Den første skulle tage sig af skolepolitik, administration, jura og økonomi samt repræsentere arbejdsgiverne på skolerne. Her har forretningsfører Anne Marie Poulsen i alle år været ansat. Pædagogisk Forening skulle varetage materialeproduktion, tidsskrift og kursusvirksomhed. Især Kristian Søndergaard (KS), der var ansat som pædagogisk sekretær i Pædagogisk Forening fra 2001 til 2008, fik stablet en lang række arrangementer på benene, skønt opmærksomheden fra skolernes side nogle gange var mere rettet mod de daglige, praktiske udfordringer. KS var også redaktør af UNIKUM – et kristent pædagogisk tidsskrift. Opdeling i to foreninger ophører fra og med 2009, og det gamle stridsspørgsmål omkring en evangelisk-lutherske forankring bliver løst ved at slette denne i de nye vedtægter.

Tanken der ikke ville dø

Drømmen om pædagogisk forskning og udviklingsarbejde, en sammentænkning af kristendom og pædagogik til gavn for kristen opdragelse og undervisning i bred betydning levede stadig i LFKF. De hidtidige erfaringer kunne ellers nok kalde på mismodet. Heldigvis var der nogle, som var villige til at bruge endnu et antal af timelange møder, beskrivelser af planer, stakkevis af fotokopier og mange kørte

kilometer for at finde en løsning.

LFKF satte sagen højt på dagsordenen i 1990. Et udvalg bestående af forstander Jørgen Skydstofte, skoleleder Svend Aage Kronborg, efterskolelærer Leif Bach Kofoed, revisor Anker Andersen og pædagogisk sekretær Carsten Hjorth Pedersen (CHP) blev nedsat. Udvalget arbejdede meget målrettet. Visionen var en institution, som kunne samle pædagogisk virksomhed i hjem, kirke og skole. Mere specifikt tænkte man på pædagogisk grundlagstænkning, kurser samt udgivervirksomhed. De lærerstuderende stod særlig højt på ønskesedlen. Her tænkte man på decentrale kurser, hjælp til opgaveskrivning, opbygning af bibliotek m.v. Det lå fint i forlængelse af PULS-samarbejdet med KFS.

Der blev gennemført samtaler om planerne med otte folkekirkelige organisationer i foråret 1990. Fra alle sider var der en principiel positiv holdning til instituttanken. Ingen ønskede dog at gå direkte ind i en forpligtende drift og ledelse.

CHP trak et stort læs, og han foreslog tidligt, at et evt. institut skulle adskilles fra LFKF, der i vide kredse blev opfattet som synonymt med de kristne friskoler. Et pædagogisk institut skulle have et videre perspektiv.

En høringsrunde blev gennemført i 1994. Den rettede sig mod FKF's skoler, otte kristelige naboorganisationer og lærerstuderende. De kristne friskolers lærerkorps og bestyrelser blev bedt om at forholde sig til planerne om et KPI. Dernæst blev der indkaldt til regionale møder om sagen. Flere skoler mødte ikke frem, og kun nogle få tilkendegav klar positiv støtte og opmuntring til at gå videre. Flere skoler havde end ikke fundet anledning til behandling af henvendelsen. Lærerne og styrelsesmedlemmerne ved de mange

To repræsentantskabsmedlemmer i 2001: Bjarne G. Olsen og Henning Lysholm Christensen.

kristne skoler prægede ikke debatten. Gnisten manglede.

Der ligger naturligvis en forklaring på dette fravær i den kendsgerning, at de daglige udfordringer på skolerne lagde beslag på mange kræfter. Der forventedes ofte mere af lærerne, end overenskomsten foreskrev. Og for mange bestyrelsesmedlemmer kom dette arbejde oven i andre fritidsopgaver. På sigt er denne forklaring imidlertid ikke plausibel. Hvordan fastholde den åndelige kurs og styre den pædagogiske udvikling på skolen uden fælles forskning og udviklingsarbejde? Målsætning og praksis må løbende vurderes og korrigeres, hvis de kristne skoler skal bevares på kristen grund.

På møder med de otte organisationer, som åndeligt set står FKF nær, var der en næsten enstemmig positiv tilslutning til planerne og opbakning til at gå videre. Lærerstuderende fra forskellige seminarier mødte op i et antal af 66 ved en række møder. Her var der tilfredsstillende – om ikke overvældende tilslutning til de fremlagte planer.

Det stod nu klart for udvalget, at FKF ikke skulle gå videre med sagen. Enkelt-

personer måtte nu køre KPI-sagen videre. Næste skridt blev en konference i Kolding den 23. november 1996. FKF indbød 30 personer, som var udvalgt på baggrund af deres egen interesse og engagement i sagen. Konferencen fik et meget positivt forløb. En arbejdsgruppe på fem personer fik til opgave at arbejde videre med henblik på stiftelse af et kristent pædagogisk institut.

Arbejdsgruppen bag stiftelsen af KPI havde allerede i 1997 påbegyndt virkeliggørelsen af KPI's formål, idet man i foråret 1998 gennemførte en kursusrække med emnet "Forkyndelse og kristendomsundervisning for børn". Kurset blev afviklet over syv torsdage à tre timers undervisning, med cand. philol. Birgitte Kjær som instruktør. Deltagerne var lærerstuderende, lærere og medarbejdere fra det frivillige

børnearbejde. Deltagerne i kurset fik et stort fagligt udbygge med hjem, og for arrangørerne betød det tilmed ny frimodighed og tro på, at KPI-tanken var rigtig og kunne realiseres.

Gruppen indkaldte de førnævnte 30 personer til møde på DBI den 3. januar 1998. Her blev udkast til vedtægter gennemdrøftet, men kun få ønskede at tage bestyrelsesansvar. "I må ikke slukke og lukke nul" udtrykte en fortvivlet CHP. Sådant skulle det heller ikke gå. Viljen var til stede. Nu skulle sagen føres i mål. Det stiftende møde blev afholdt på MF i Århus den 25. april 1998. I referatet fra mødet står der: "Med de ovenfor nævnte ændringer blev det af arbejdsgruppen udsendt forslag til vedtægter godkendt (kl. 14.55)." Kristent Pædagogisk Institut var stiftet.

Den nyvalgte bestyrelse konstituerede sig i

Et par deltagere på Kristent lærerseminar 2003.

en pause med skoleinspektør Hans Jørgen Hansen som formand, hvilket skulle vise sig at være en stor gevinst.

To arrangementer var allerede planlagt til afvikling samme efterår. Det var for det første et kursus over otte mandage à tre timer i "Pædagogisk grund-lagstænkning" på MF i Århus med CHP som underviser. Kurset omhandlede spørgsmåle om kristendommens rolle i pædagogisk tænkning, samt pædagogiske emner, hvor livs- og menneskesynet spiller en rolle. For det andet var der planlagt en konference i efterårsferien 1998 med temaet: "Børn & Unge – Identitet – Kristentro". I en udsendt pressemeddelelse blev konferencens indhold formuleret således: Identitetsdannelsen i en kompleks kultursituation, bibelske aspekter til forståelse af identitetsbegrebet, samt kirkens opdrager- og forkynderansvar ind i børnenes og de unges livsvirkelighed er temaer, som konferencen ville tage op. Begge arrangementer var meget vellykkede og velbesøgte.

Den 1. august 1999 blev cand. polit. Carsten Hjorth Pedersen ansat, og visionen begyndte at udfolde sig.

Henning Lysholm Christensen

Født 1941 i Osted. Læreruddannelse Haslev Seminarium 1969, Pædagogikk Mellomfag Norsk Lærerkademi 1977, landssekretær i LFKF 1977 – 88, medlem af Folketinget 1988 – 94, lærer i folkeskole, efterskole og VUC.

¹ Viking Kjeldsen anlagde sag ved Europarådets Menneskerettighedsdomstol, da han mente, at den obligatoriske integrerede seksualundervisning var i strid med konventionen. Staten blev frikendt i 1977 under henvisning til den udstrakte frihed til at vælge friskole til sine børn.

² Der er ikke siden rejst nogen sag efter blasfemiparagraffen, og flere politiske partier ønsker den nu afskaffet.

³ Otto Mortensen 1930 – 1984, Lærereksamen, Danmarks Lærerhøjskole, lektor Grindsted Gymnasium i fagene historie og musik, stifter af Den Kristne Lærerhøjskole 1978.

⁴ Udforlig beskrivelse findes i Birgitte Kjær: Kristendomsfaget i folkeskolen. Kroghs Forlag 1999.

Tak og nye udfordringer

Efter det lange tilløb til KPI er der grund til stor taknemmelig til Gud, som ledte og gav frimodighed. Dernæst tak til mennesker, som holdt faklen brændende trods til tider strid modvind. Når det gælder fremtiden, vil jeg ønske for KPI, at lærere, lærerstuderende, pædagoger og medarbejdere i det frivillige kristelige børne- og ungdomsarbejde vil være medlevende og tage medansvar for instituttet. Den service og inspiration, som KPI kan levere, ligger ofte ud over de dagsaktuelle behov; men den er livsnødvendig på sigt. En væsentlig fremtidssikring af KPI ligger i, at mange gør brug af KPI's kurser, foredrag, studievejledning, udgivelser m.v.

Og så er det af afgørende betydning, at flere vil kvalificere sig på akademisk niveau i relevante fag som pædagogik og psykologi m.fl. Enhver ny tidsepoke udfordrer til sammentænkning af kristendom og pædagogik og fagenes udmøntning i praksis. Det er kristeligt set livsnødvendigt for børn og unge, når det gælder deres kristelige oplæring i årene fremover. Hvem vil tage denne spændende udfordring op?

⁵ I bogen *Under dine vingers skygge*, Gyldendal 1991 skriver Egon Clausen, hvordan han som gymnasiast i Tarn oplevede dette dilemma: "Jeg var som en sprællemand, der hang i tomrummet mellem forskellige kulturer uden at høre til i nogen af dem; men kun forbundet til dem ved snore, og rykkede man i én snor, så sprællede jeg lidt for den, og rykkede man i en anden snor, så sprællede jeg for den. Det blev min skæbne dengang, og har måske været det lige siden."

⁶ Det lykkedes OM at få seminariedirektoratet til at udarbejde en redegørelse vedr. private læreruddannelser omhandlende Den frie Lærerskole i Ollerup, Det nødvendige Seminarium i Tvind og Den kristne Lærerhøjskole. Undervisningsminister Ritt Bjerregaard ignorerede papiret og sendte det i arkiv.

⁷ PULS står for Pædagogisk Udvalg for LærerStuderende. PULS varetog det såkaldte fag-tri-arbejde blandt lærerstuderende i form af kurser, studieoplæg, opgavevejledning mm.